

Handläggare
Kristina Eneroth
Telefon: 08-508 28 178

Till
Miljö- och hälsoskyddsnamnden
2016-04-12, p.28

Luften i Stockholm - Årsrapport 2015

Förvaltningens förslag till beslut

1. Godkänna årsrapporten för 2015

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef

Malin Tappelfur
Enhetschef

Stockholm har mycket bättre luft idag jämfört med för 50 år sedan. Luftföroreningar som då var stora problem i Stockholmsluften – svaveldioxid, bly, kolmonoxid, bensen m.fl. ligger numera långt under gällande gränsvärden. Skärpta avgaskrav på fordon över hela EU, minskade industriutsläpp, utbyggnad av fjärrvärme, infasning av renare bränslen och miljöbilar, trängselskatt, dubbdäcksförbud m.m. har bidragit till förbättringen av luftkvaliteten i staden.

För andra året i rad uppmättes rekordlåga halter av partiklar, PM10 vid stadens innerstadsgator och miljökvalitetsnormen klarades med bred marginal. Detta är ett bevis på att de åtgärder som satts in i form av intensiv dammbindning och städning av Stockholms innerstadsgator är effektiva metoder för att minska antalet dygn med höga halter av PM10 under vårvintern. Även vid Trafikverkets mätstation intill E4/E20 på Lilla Essingen klarades miljökvalitetsnormen för PM10 år 2015. En av de viktigaste orsakerna till att halterna av PM10 har minskat i Stockholm under 2000-talet är att dubbdäckanvändningen har minskat, från ca 70 % till ca 25 % på Hornsgatan och till ca 40-50 % i övriga innerstaden. Denna minskning startade redan innan dubbdäckförbudet infördes på Hornsgatan år 2010, som ett led av informationskampanjer om dubbdäcken skadliga inverkan på hälsan. För att klara miljökvalitetsnormen utan dammbindning måste andelen fordon med dubbdäck minska ytterligare.

Trots minskade halter av kvävedioxid, NO₂ de senaste decennierna visar årets mätningar att problemen med att klara

miljökvalitetsnormerna för NO₂ kvarstår. Vid stadens mätstationer på Hornsgatan, Sveavägen och Norrlandsgatan överskreds normvärdet för NO₂ till skydd för människors hälsa under 12 – 45 dygn år 2015 i jämförelse med tillåtna 7 dygn. Även vid Trafikverkets mätstation intill E4/E20 på Lilla Essingen överskreds miljökvalitetsnormen, med 15 registrerade dygn över normvärdet. Gränsvärdena för årsmedelvärde preciserade i EU-direktivet 2008/50/EG överskreds endast på Hornsgatan. Den främsta orsaken till att normerna överskrids är vägtrafikens utsläpp. Den nedåtgående trenden för halten NO₂ har planat ut under de senaste åren vilket tros bland annat bero på ökad andel dieselfordon i Stockholmsregionen. År 2010 utgjorde dieslbilar ca 21 % av alla personbilar i Stockholm Stad, vilket kan jämföras med en dieselandel på ca 42 % år 2015. Dieslbilar har relativt höga utsläpp av både kväveoxider och kvävedioxid jämfört med t.ex. bensindrivna bilar. Från och med den 1 januari 2016 har Stockholm en höjd och utökad trängselskatt, vilket kan komma att ha en positiv effekt på halten av luftföroreningar utifall trafiken minskar.

Miljökvalitetsnormen för ozon, O₃ till skydd för hälsa klarades år 2015. Den senaste 10-årsperioden har normen klarats under fyra år och överskridits under sex år. Naturvårdsverkets bedömning är att åtgärdsprogram för ozon inte är motiverat utan åtgärder för att minska utsläppen av ozonbildande ämnen bör ske med internationella program. Huvuddelen av det marknära ozonet i Stockholmsområdet beror på långväga transport från kontinenten.

Bilagor

1. Luften i Stockholm – Årsrapport 2015